

Řetězárna a.s.®	Řetězy cementované pro dopravníky, R40C9 / R35C14	PN 36 – 17

VÝROBCE Řetězárna a.s.
Polská 48
790 81 Česká Ves

VYDÁNÍ 03/2017

TELEFON 584 488 111
TELEFAX 584 428194
E-mail: info@retezarna.cz
www.retezarna.cz

NÁVOD NA POUŽÍVÁNÍ A ÚDRŽBU

1. ÚVOD

Článekové řetězy cementované pro horizontální a vertikální dopravníky jsou řetězy se speciálními vlastnostmi a jsou určeny zejména pro korečkové dopravníky a dopravní zařízení v různých odvětvích průmyslu a zemědělství. Tyto řetězy nesmí být použity jako součást vázacích řetězů a prostředků pro uchopení a manipulaci s břemeny.

Tento návod se vztahuje k řetězům pro dopravníky s povrchovou tvrdostí vyšší než je tvrdost ve středu článku. Konkrétní hodnoty povrchové tvrdosti, HTÄ a Eht jsou uvedeny v tab. č. 4. Rozměry dopravníkových řetězů jsou uvedeny v tab. č. 1.

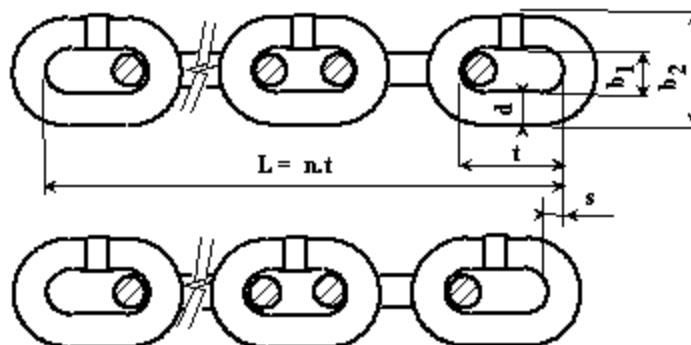
Tento návod na používání a údržbu obsahuje nejdůležitější všeobecné informace o našich řetězech. Způsob montáže řetězů, dovolené zatěžovací síly při provozu, podmínky pro údržbu a vyřazení řetězů z provozu a opatření pro ochranu zdraví pracovníků musí dodat výrobce dopravníku a pracovníci obsluhy a údržby musí přednostně dodržovat návod na používání od výrobce dopravníku.

Bezpečný provoz a odpovídající životnost řetězů jsou podmíněny dodržováním našich pokynů i podmínek stanovených výrobcem dopravníku. Je nutné, aby s nimi byli dobře seznámeni pracovníci montáže, údržby a pracovníci pověřeni kontrolou a skladováním.

2. VOLBA ŘETĚZU PRO DOPRAVNÍK

Volba řetězu pro dopravník je závislá na: rozměrech řetězových kol, dopravovaném množství (zatížení řetězu), orientaci dopravníku a prostředí, v němž je dopravník s řetězem použit.

2.1. ROZMĚRY

jmenovitá tloušťka		rozteč		šířka		měřená délka			hmotnost
d	tolerance	t	tolerance	vnitřní b ₁ min	vnější b ₂ max	11 x t	tolerance		kg/m
mm	mm	mm	mm	mm	mm	mm	mm	mm	
14	± 0,5	50	± 0,5	16,3	47	550	+ 2,2	- 0,8	4,1
16	± 0,6	64	± 0,6	20	55	704	+ 2,8	- 1,1	5,2
19	± 0,7	75	± 0,7	24	65	825	+ 3,3	- 1,2	7,6
22	± 0,7	86	± 0,9	26	74	946	+ 3,8	- 1,4	9,8
26	± 0,8	100	± 1,0	31	87	1100	+ 4,4	- 1,7	13,5
30	+1,5 / -0,5	120	± 1,2	36	102	1320	+ 5,3	- 2,0	17,8
34	+1,8 / -0,6	136	± 1,4	39	113	1496	+ 6,0	- 2,2	23,8

Tab.č.1: Rozměry a tolerance dopravníkových řetězů

Obecné tolerance pro jednotlivé délky řetězových úseků: +0,40% / -0,15% = 0,55% max.

Pro dosažení dobré spolupráce řetězových větví v dopravníku je vhodné použít slícované řetězové úseky viz.tab.č.2.

Tloušťka řetězu	Max. rozdíl délek slícovaných úseků "s"
do ø26 mm včetně	0,5 mm / 1 m délky
nad ø26 mm	1,0 mm / 1 m délky

Tab.č.2.: Vzájemná tolerance délky řetězových úseků, rozdíl délek slícovaných úseků "s"

2.2. MECHANICKÉ VLASTNOSTI

2.2.1. Materiál

Řetězy jsou vyrobené ze speciální ušlechtilé oceli CrNiMo, které zaručují po chemicko-tepelném zpracování vysokou odolnost vůči opotřebení.

2.2.2 Pevnostní parametry

Pojmy a zkratky

Dovolené zatížení - Maximální tažná síla, kterou je možno řetěz v provozu zatěžovat.

Výrobní zkušební zatížení - Síla, jejímuž působení je vystaven řetěz v průběhu výroby.

Síla při přetržení - Největší síla, které bylo dosaženo na zkušebním vzorku do přetržení při zkoušce tahem.

HTÄ - hloubka nauhličení zjištěná makroleptáním

Eht - hloubka cementace (DIN 50 190)
 HV - zkouška tvrdosti metodou Vickers
 d - jmenovitá tloušťka řetězového článku

Velikost řetězu mm	R40C9		R35C14	
	Zkušební síla kN	Trhací síla kN	Zkušební síla kN	Trhací síla kN
14 x 50	74	120	-	-
16 x 64	96	160	84	140
19 x 75	135	227	117	198
22 x 86	182	304	160	266
26 x 100	255	425	222	370
30 x 120	339	566	297	494
34 x 136	425	710	375	635

Tab.č.3: Síly při výrobní statické zkoušce na tah, trhací zatížení přípustné -10%

Typ řetězu	zkušební napětí N/mm ²	napětí při přetržení N/mm ²	povrchová tvrdost v ohbí ±5% HV30	hloubka nauhličení HTÄ mm	hloubka cementace Eht min.550 HV3
R35C14	210	350	800 ±40	0,14.d ±0,01d pro ø30 = 0,12.d pro ø34 = 0,11.d	0,09.d pro ø30 = 0,08.d pro ø34 = 0,07.d
R40C9	240	400	800 ±40	0,09.d ±0,01d pro ø30 až 34 = 0,085.d	0,05.d pro ø30 až 34 = 0,045.d

Tab.č.4: vlastnosti cementovaných řetězů

Dovolené zatížení - maximální hnací síla, kterou je možno řetěz v provozu zatěžovat. Tento údaj stanovuje výrobce zařízení, ve kterém je řetěz používán, podle provozních podmínek. Se zřetelem na přídatná namáhání se vyžaduje zvýšený bezpečnostní poměr provozní síla : trhací síla

2.3. CERTIFIKÁT VÝROBCE (atest)

S každou dodávkou řetězu obdrží odběratel certifikát výrobce (atest) dle ČSN EN 10 204-3.1., který obsahuje údaje o výrobcu, identifikace výrobku, údaje o množství, rozměrech a výsledcích požadovaných zkoušek.

Mechanické vlastnosti jsou garantovány pouze ve stavu, v jakém byl řetěz odběrateli dodán.

Výrobce řetězu garantuje shodu s normou, podle které je řetěz vyroben a dodán.

3. POUŽÍVÁNÍ CEMENTOVANÝCH ŘETĚZŮ

3.1. DOPRAVA A USKLADNĚNÍ

Řetězy musí být transportovány a skladovány v podmínkách vylučujících působení atmosférických vlivů a látek podporujících korozi. Korozní prostředí výrazně zkracuje životnost nového řetězu.

3.2. VŠEOBECNÉ POKYNY

S řetězem je třeba zacházet jako se strojním prvkem. Zejména se nedoporučuje vláčet řetěz po zemi, vystavovat zbytečně korozním vlivům, řetěz přetěžovat a provádět neodborné opravy. Životnost řetězu závisí na podmínkách, v jakých bude řetěz pracovat (např. korozní prostředí, druh a struktura dopravovaného materiálu, stav řetězových kol dopravníku, deformace dopravníku ap.).

Uživatel, s ohledem na tyto vlivy musí sám stanovit omezující podmínky pro konkrétní zařízení a pracoviště a tím zajistil přiměřenou životnost řetězu.

Podle daného užití lze k prodloužení životnosti řetěz mazat vhodným mazivem.

3.3. MONTÁŽ ŘETĚZU

Montáž řetězu a zajištění jeho předpětí se musí provádět podle technických podmínek a návodu pro obsluhu od výrobce zařízení. Montáž v dopravníku musí zajišťovat rovnoměrné zatížení řetězů bez rázů. Řetězové články musí přesně zapadat do pohonných kol, přesně procházet vedením řetězu, nesmí docházet k nadměrnému otěru řetězu při jeho používání.

3.4. DOVOLENÉ ZATÍŽENÍ

Řetěz nesmí být přetěžován (prodlužování dopravníku, zvyšování výkonu pohonů) a nesmí být vystaven rázům snižujícím jeho životnost. Zařízení musí obsahovat prvky proti přetížení rázy (pružné kluzné spojky, střížné kolíky ap.).

4. ÚDRŽBA

4.1. PROVĚŘOVÁNÍ TECHNICKÉHO STAVU ŘETĚZŮ

Během používání jsou řetězy vystaveny podmínkám, které mají vliv na jejich spolehlivost a bezpečnost, proto je nutné pravidelně kontrolovat jejich technický stav. Četnost kontrol nebo výměny řetězu musí stanovit provozovatel podle náročnosti prostředí, v němž je řetěz používán a podle pokynů k používání zařízení, do něhož je řetěz namontován.

U prohlídek a odborných kontrol řetězů (jde o odborně způsobilou osobu, která je řádně proškolená výrobcem řetězu) se zjišťují vnější vady jednotlivých článků (změna tvaru a tloušťky článku, stav povrchu, stupeň opotřebení a případné trhliny apod). Výrobci řetězu musí být umožněno vstup na pracoviště při prohlídkách, odborných kontrolách nebo při montáži nového řetězu na dopravník, pokud si to výrobce řetězu vyžádá.

4.2. VYŘAZENÍ ŘETĚZŮ Z POUŽÍVÁNÍ

Řetěz je nutné vyřadit při následujících závadách:

- opotřebení řetězových článků více jak o 10% původního průřezu
- zářezy, vruby, trhliny, hluboká koroze

5. LIKVIDACE ŘETĚZU

Opotřebované a vyřazené řetězy se tedy likvidují jako běžný kovový odpad ve sběrnách druhotných surovin (dle zákona 185/2001 sb.; o odpadech “ O “ – ostatní).